

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1681/23
29.1.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Данице Косовац и Весне Секулић, чланова већа, у парници тужиоца "NDM Leasing" d.o.o. Beograd, са седиштем у Београду, Рајка Митића 28б, чији је пуномоћник Душан Лакић, адвокат из Београда, Ратка Митровића 91, против туженог АА из ..., ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 1301/22 од 14.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 29.1.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 1301/22 од 14.12.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 1301/22 од 14.12.2022. године, првим ставом изреке, укинута је решење о извршењу Основног суда у Бачкој Паланци Иив 20/14 од 27.10.2014. године. Другим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете исплати износ од 8.257.117,02 динара са законском затезном каматом од 27.10.2014. године до исплате. Трећим ставом изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 30.000,00 динара.

Благовремено изјављеном жалбом тужилац је побијао првостепену пресуду из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11...18/20). Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражио.

Испитујући правилност првостепене пресуде сагласно овлашћењима

предвиђеним чланом 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд у Београду је оценио да жалба тужиоца није основана.

Током првостепеног поступка нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности у смислу члана 386 став 3 истог закона, а изрека првостепене пресуде је јасна, разумљива и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама, тако да се она жалбом тужиоца неосновано побија и указивањем на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању и стању у списима, правни претходник тужиоца - давалац лизинга и "... " ... - прималац лизинга, закључили су уговоре о финансијском лизингу ... од 29.6.2007. године, ... од 12.2.2007. године, ... од 5.9.2007. године, ... д 1.8.2007. године, ... од 12.9.2006. године, ... од 7.5.2007. године, ... од 16.8.2007. године, ... од 5.9.2007. године, ... од 14.9.2006. године, ... од 19.2.2007. године, ... од 4.4.2007.године и ... од 28.2.2007. године.

Ради обезбеђења и испуњења обавезе дужника из закључених уговора, правни претходник тужиоца "Ниро алпе Адриа лизинг" d.o.o. Beograd је са туженим АА - јемцем закључио уговоре о јемству дана 29.6.2007. године, 12.2.2007. године, 5.9.2007. године, 1.8.2007. године, 12.9.2006. године, 7.5.2007. године, 18.8.2007. године, 5.9.2007. године, 14.9.2006. године, 19.2.2007. године, 4.4.2007. године и дана 28.2.2007. године. Чланом 1 предметних уговора тужени - јемац обавезао се да ће испунити пуноважне и доспеле обавезе дужника "... " d.o.o. настале из наведених уговора о финансијском лизингу. Чланом 5 наведених уговора предвиђено је да се тужени - јемац обавезује да испуни целу обавезу за коју је јемчио повериоцу и плати означени дуг у име и за рачун дужника на први позив повериоца и уз одрицање од сваког приговора, док је чланом 6 уговорено да су се уговорне стране споразумеле да се од туженог - јемца има право захтевати испуњење обавезе тек када главни дужник у предвиђеном року не испуни своје обавезе утврђене уговором о финансијском лизингу. Правни претходник тужиоца - менични поверилац и тужени - менични дужник, потписали су споразуме о испуњавању бланко потписаних меница, те је тужени - менични дужник издао по три бланко потписане соло менице без протеста за сваки од уговора, као средство обезбеђења плаћања свих обавеза по основу уговора о финансијском лизингу. Потписници наведених споразума су се сагласили да је менични поверилац безусловно и неопозиво овлашћен да испуни менице, уписивањем места и датума издавања менице, датума доспећа, укупног износа меничне своте, а по основу доспелих и ненаплаћених новчаних потраживања меничног повериоца од туженог - меничног дужника, по основу закључених уговора о финансијском лизингу, на дан доспећа плаћања, као и места плаћања меничне своте. Тужени - менични дужник се тим споразумима безусловно и неопозиво одрекао права приговора на начин испуњавање менице и овластио меничног повериоца да безусловно, неопозиво, без протеста и вансудски изврши наплату доспелих, а ненаплаћених потраживања са рачуна туженог - меничног дужника из његових средстава, односно друге имовине, а у циљу наплате својих потраживања.

Правни претходник тужиоца "Ниро Алпе Адриа лизинг" d.o.o. Beograd,

једнострано је раскинуо све закључене уговоре о финансијском лизингу са “...” ... дана 15.1.2011. године, са наведеним разлогом раскида што прималац лизинга више није у могућности да измирује своје обавезе и да су возила враћена. Решењима Агенције за привредне регистре Регистра финансијског лизинга од 31.1.2011.године, одобрен је упис престанка свих закључених уговора о финансијском лизингу.

Према решењу о стечају Привредног суда у Новом Саду Ст 139/12 од 23.5.2012. године, утврђена је испуњеност стечајног разлога - трајна неспособност плаћања дужника “...” ..., отворен је стечајни поступак над дужником, али је утврђено да не постоји правни интерес повериоца и стечајног дужника за спровођење стечајног поступка, те је закључен поступак стечаја.

Правни претходник тужиоца послао је туженом – јемцу опомену пред утужење на укупан износ од 83.218.000,52 евра, коју опомену је тужени примио дана 2.10.2014. године. Како обавеза није измирена у року од три дана од пријема опомене, правни претходник тужиоца - извршни поверилац је дана 27.10.2014. године, поднео Основном суду у Бачкој Паланци предлог за извршење ради остваривања новчаног потраживања на основу веродостојне исправе, тражећи да суд донесе решење којим ће на основу меница број ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ... и ..., издатих са клаузулом без протеста и са датумом доспећа дана 3.10.2014. године, обавезати туженог - извршног дужника да извршном повериоцу исплати износ од 8.540.322,55 динара, увећан за износ законске затезне камате обрачунате (простом) пропорционалном методом почев од дана 4.10.2014. године до исплате, као и трошкове извршног поступка. Решењем о извршењу Основног суда у Бачкој Паланци Иив 20/14 од 27.10.2014. године, одређено је предложено извршење, а трошкови повериоца утврђени су у износу од 91.501,61 динара. Тужени - извршни дужник је дана 16.12.2014. године, против решења Основног суда у Бачкој Паланци Иив 20/14 од 27.10.2014. године, изјавио приговор, оспоравајући основ и висини новчаног потраживања из решења о извршењу, с обзиром да је потраживање из веродостојне исправе делимично плаћено, као и што је у веродостојну исправу унет неистинит садржај, те да исте не производе правно дејство због застарелости. Решењем Основног суда у Бачкој Паланци Иив 20/14 од 23.12.2014. године, усвојен је приговор туженог - извршног дужника, решење о извршењу Основног суда у Бачкој Паланци Иив 20/14 од 27.10.2014. године, стављено је ван снаге у делу у којем је одређено извршење, укинута су све спроведене извршне радње, те је констатовано да ће се поступак наставити као поводом приговора против платног налога.

Према налазу вештака економско - финансијске струке Љиљане Јовановић од 25.6.2018. године и изјашњењу истог вештака на рочишту одржаном дана 7.12.2021. године, дуг туженог по основу свих закључених уговора о финансијском лизингу на дан подношења предлога за извршење 23.9.2014. године (са стањем на тај датум је покренут поступак) износи 71.462,61 евра, односно 8.257.117,02 динара, имајући у виду да обавезе из уговора о лизингу нису измирене у целости, те да је због закашњења у измирењу обавеза предмет лизинга преузет од корисника лизинга дана 15.1.2011. године, када су сачињени записници о преузимању возила и да су целокупна потраживања прогледана доспелим дана 15.1.2011. године, о чему су кориснику лизинга послати дописи, док је последње плаћање по закљученим уговорима о финансијском лизингу било дана 14.2.2011. године, до када је измирена и целокупна

обрачуната затезна камата.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања и стања у списима, првостепени суд је у складу са члановима 7, 8, 29 и 31 Закона о финансијском лизингу ("Службени гласник РС", бр. 55/2003, 61/2005, 31/2011 и 99/2011 - др. закони), као и у складу са члановима 997, 1004 и 1019 Закона о облигационим односима оценио да је у конкретном случају предметно потраживање тужиоца застарело, с обзиром да је предметна обавеза главног дужника доспела дана 15.1.2011. године, када је тужилац једнострано раскинуо закључене уговоре о финансијском лизингу услед кашњења у измирењу обавеза, када су и предмети лизинга предузети од корисника лизинга и када је састављен записник о преузимању возила. Целокупна потраживања су проглашена доспелим дана 15.1.2011. године, о чему је кориснику лизинга послат допис. Како је рок за застаривање обавезе главног дужника у конкретном случају дужи од две године, обавеза јемца у смислу члана 1019 став 2 Закона о облигационим односима застарива по истеку две године о доспелости обавезе главног дужника, те како је иста доспела раскидом уговора 15.1.2011. године, а последње плаћање по предметним уговорима је било 14.2.2011. године, када је дошло до прекида застарелости и када је застарелост поново почела да тече, то је двогодишњи рок застарелости у тренутку подношења предлога за извршење дана 27.10.2014. године, већ истекао. Како је првостепени суд оценио да је потраживање тужиоца према туженом - јемцу застарело то је у смислу одредбе члана 460 став 4 Закона о парничном поступку укинуо решење о извршењу Основног суда у Бачкој Паланци Иив 20/14 од 27.10.2014. године и одбио као неоснован тужбени захтев.

По оцени Апелационог суда првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку јасне и довољне разлоге, које у целости прихвата Апелациони суд у смислу члана 396 став 2 Закона о парничном поступку, на исте упућује.

Неосновано се жалбом тужиоца указује на погрешну примену материјалног права у погледу оцене истакнутог приговора застарелости потраживања.

Лизинг накнада је по свом карактеру, сходно одредби члана 7 Закона о финансијском лизингу, накнада коју прималац лизинга плаћа даваоцу лизинга за коришћење предмета лизинга и она се утврђује на основу износа који је давалац лизинга платио за стицање својине на предмету лизинга, увећаног за камату и друге трошкове које, у складу са уговором о лизингу, прималац лизинга плаћа даваоцу лизинга. Одредбе члана 8 став 2 истог закона прописују да се на облигационо-правне односе субјекта у поступку финансијског лизинга примењују одредбе закона којим се уређују облигациони односи, а ако тим законом није другачије одређено. Одредбом члана 27 Закона о финансијском лизингу прописано је да је прималац лизинга дужан да даваоцу лизинга плаћа лизинг накнаду у износима, роковима и на начин који су предвиђени уговором о лизингу. Одредбом члана 29 истог закона прописано је да давалац лизинга који раскине уговор због неплаћања лизинг накнаде из разлога утврђених чланом 28 тог закона или уговором о лизингу има право на повраћај предмета лизинга, као и право на накнаду претрпљене штете, док је одредбом члана 31 прописано да накнада штете проузроковане неплаћањем лизинг накнаде треба даваоца лизинга да доведе у положај у коме би се налазио да је прималац своју обавезу извршио

у складу са уговором.

Одредбом члана 997 Закона о облигационим односима прописано је да се уговором о јемству јемац обавезује према повериоцу да ће испунити пуноважну и доспелу обавезу дужника, ако овај то не учини. Одредбом члана 1004 став 1 и 2 Закона о облигационим односима прописано је да се од јемца може захтевати испуњење обавезе тек након што је главни дужник не испуни у року одређеном у писменом позиву (супсидијарно јемство), а да од супсидијарног јемца поверилац може тражити испуњење обавезе иако није пре тога позвао главног дужника на испуњење обавезе само у ситуацији ако је очигледно да се из средстава главног дужника не може остварити њено испуњење или ако је главни дужник пао под стечај. Одредбом истог члана став 3 и 4 регулисана је садржина солидарног јемца и обавеза солидарног јемца, па је прописано да уколико се јемац обавезао као јемац платац онда он одговара повериоцу као главни дужник за целу обавезу и поверилац може захтевати њено испуњење било од главног дужника било од јемца или од обојице у исто време (солидарно јемство). Јемац за обавезу насталу из уговора у привреди одговара као јемац платац, ако није шта друго уговорено. Одредбом члана 1004 став 3 Закона о облигационим односима прописано је да ако се јемац обавезао као јемац платац, одговара повериоцу као главни дужник за целу обавезу и поверилац може захтевати њено испуњење било од главног дужника било од јемца или од обојице у исто време.

Одредбом члана 1019 став 1 и 2 прописано је да застарелошћу обавезе главног дужника застарева и обавеза јемца. Такође је прописано да уколико је рок за застарелост обавезе главног дужника дужи од две године, обавеза јемца застарева по истеку две године од доспелости обавезе главног дужника, изузев када јемац одговара солидарно са дужником. Ставом 3 истог члана прописано је да прекид застаревања потраживања према главном дужнику дејствује и према јемцу, само ако је до прекида дошло неким поступком повериоца пред судом против главног дужника.

Чланом 388 Закона о облигационим односима прописано је да се застаревање прекида када дужник призна дуг, подизањем тужбе и сваком другом повериоцевом радњом предузетом против дужника пред судом или неким другим надлежним органом у циљу утврђивања, обезбеђења или остваривања потраживања. Потраживање накнаде штете настале повредом уговорне обавезе застарева за време одређено за застарелост те обавезе сходно одредби члана 376 став 3 Закона о облигационим односима, док је општи рок застарелости од десет година прописан одредбом члана 371 Закона о облигационим односима и примењује се ако законом није одређен неки други рок застарелости.

У конкретном случају, према стању у списима правни претходник тужиоца је са "...” ... закључио више уговора о финансијском лизингу. Тужени - јемац је са правним претходником тужиоца - меничним повериоцем закључио у својству меничног дужника споразуме о испуњавању бланко потписаних меница. Тужени је са правним претходником тужиоца закључио и уговоре о јемству, којима се обавезао да ће он платити означени дуг у име и за рачун дужника на први позив повериоца и уз одрицање од сваког приговора, те су се уговорене стране споразумеле да се од туженог - јемца има право захтевати испуњење обавезе тек када главни дужник у предвиђеном року не испуни своје обавезе утврђене уговором о финансијском лизингу. Наведено је

карактеристика супсидијарног јемства из члана 1004 Закона о облигационим односима. Имајући у виду да је у предметним уговорима о јемству обавеза туженог - јемца другачије дефинисана, а што је у складу са чланом 1004 став 4 Закона о облигационим односима, то тужени у овом случају има статус супсидијарног јемца. Главни дужник "...", као главни дужник је имао обавезу да све лизинг рате плаћа по уговорима о финансијском лизингу број ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ..., ... и ..., те је, с обзиром на изостанак плаћања обавеза извршни поверилац раскинуо поменуте уговоре и дужнику одузео предмете лизинга. Једностраним раскидом уговора о финансијском лизингу дана 15.1.2011. године, обавеза плаћања свих рата лизинга доспела је већ сутрадан.

Имајући у виду изричиту садржину одредбе члана 1019 Закона о облигационим односима, према којој уколико је рок застарелости обавезе главног дужника дужи од две године, као што је у овом случају у питању, обавеза супсидијарног јемца застарева по истеку две године од доспелости обавезе главног дужника, те у овом случају постоји застарелост потраживања, с обзиром на то да је обавеза главног дужника доспела дана 15.1.2011. године, а последње плаћање по предметним уговорима било је дана 14.2.2011. године, када је дошло до прекида застарелости и када је застарелост поново почела да тече, због чега је правилно првостепени суд укинуо решење о извршењу Основног суда у Бачкој Паланци Иив 20/14 од 27.10.2014. године и одбио као неоснован тужбени захтев.

Правилном применом чланова 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку првостепени суд је одлучио о трошковима парничног поступка, чију је висину одределио сагласно одредбама Адвокатске тарифе важеће у време пресуђења.

На основу изложеног, применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 Закона о парничном поступку, у вези са чланом 401 тачка 2 Закона о парничном поступку, одлучено је као у првом ставу изреке.

Како тужилац није успео у жалбеном поступку, то је применом члана 165 став 1 у вези са чланом 153 Закона о парничном поступку његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијен као неоснован, одлуком садржаном у другом ставу изреке.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић